

E-nyhetsbrev mars-maj 2017

Kalendarium läns & riks

Mars

25 Earth Hour www.wwf.se

April

- 1 Klädbyttardagen
- 3 Sista ansökan projektbidrag från riks
- 5-6 Flora- och faunakonferensen, Uppsala
- 8 Antiscampdagen
- 8-9 Natursnoksledarkurs, Hjulsta Stockholm
- 9 Länsstämman Dalarna, Rättvik
- 11 Skogsmöte Dalarna, Falun
Nationell kampanj Bilevolution
- 26 Sem. om upphandling & miljögifter, Falun
- 29 Länsstämman Gävleborg, Gysinge

Maj

- 6 Ledarutv m guidning Studieförämj, Leksand
- 6-7 Natursnoksledarutbildning, Kumla
Nationell kampanj #226000 naturskyddare
- 10 Fairtrade-utbildning, Falun
- 12-14 Rikskonferens, Skövde
- 13-14 Mässa Trädgård & uterum, Tällberg
Nationell plastkampanj
- 16 Energiintelligent Dalarnas sem. Tällberg
- 19 Sem. om avfallsförebyggande arb, Dalarna
- 22 Internat. Dagen för biologisk mångfald
Nat. kampanj: En värld utan bin – hur blir den?

Juni

- 5 Naturnatten
- 18 De Vilda
Blommornas Dag

Earth Hour

Familjedag på Nabbabacken i Edsbyn samt klimatfilmvisning och stjärnskådning i Mora/Orsa är några av aktiviteterna i Gävle-Dala-området. Var med och släck kl 20.30-21.30, se www.wwf.se

Köp angelägen skogsbok

Göran Greider skriver ”jag tror att det är bland det bästa jag läst om svensk skog på många år” <http://www.dalademokraten.se/opinion/ledare/greider-farval-till-ett-skogslandskap>

– Vi släpper ingen bok, utan vi drämmer den i bordet i hopp om att makthavare och alla kullor och masar ska stanna upp, läsa, lyssna, se sig omkring och delta i en debatt och ett arbete för att vända den katastrofala utvecklingen och rädda den mångfald som fortfarande finns kvar, säger Anders Janols, en av författarna.

Köp ”Skogslandskap farväl” via kansli.gavledala@naturskyddsforeningen.se 070-273 91 55. Den kostar 200 kr + ev frakt på 45 kr/bok. Betala via swish 123 4272 449 eller pg 51 26 87-5. Ange namn eller fakturanr.

Skogen som klassrum

Gävle-Dalaområdet erbjuder åtta gratis fortbildningsdagar i utomhuspedagogik. I första hand får skolor där kretsarna är

intresserade anmäla sig, dvs i Gävle, Ludvika, Malung-Sälén och Mora.

Anmälan via

<http://www.naturskyddsforeningen.se/skola/skogen-som-klassrum>

Boka ängsföreläsningar

Våra gammeldags ängar och betesmarker - krympande museala prydnader eller framtidskapital för överlevnad?

Anders Janols och Stefan Olander visar bilder och berättar om vårt biologiska kulturarv i ängar, betesmarker och fåbodrar.

De har föreläst i Gagnef, Rättvik, Falun och på Malungs folkhögskola hittills. Boka via: anders.janols@telia.com, 070-232 19 07 skalensfabod@gmail.com, 070-569 26 90

Gifrfri båtbottnen

Ungefär hälften av alla båtägare håller skrovet rent genom att varje år måla sin båtbottnen med giftig färg. Men de giftiga ämnena sprids även i vattnet och påverkar djur och växter långt bort från båten.

Använd alternativa gifrfria metoder istället. Förutom att det är bra för miljön är det i många fall både billigare och lättare.

Läs mer, avliva myter och sprid filmen på <http://www.naturskyddsforeningen.se/vad-vigor/hav/6-satt-att-slipa-bottenmala>

Klädbytdagen

1 april – inget skämt ☺

Bollnäs

Kontakt: Frida Löberg, frida.loberg@borab.se
Arrangör: BORAB

Gävle

Var: Kulturhuset, Hamiltongatan 1
Inlämning: 31 mars kl 13-15 och löpande 1 april kl 11-15

Klädbyte: kl 12-15

Kontakt: Denise Fahlander,
nizanfahlander@gmail.com

Arrangör: Naturskyddsföreningen Gävle, Gävle kommun, Studiefrämjandet, Studieförbundet Vuxenskolan, ABF, Bistandsgruppen Gävleborg, Gävligt Gott, Sveriges Fängelsemuseum, Gästrike

Återvinnare

Övrigt: 5 plagg. Alla som svarar på vad de tycker om "Byta-Grejer-Dag" bjuds på fika på Gävligt Gott, som är cafe/restaurang och har öppet hela dagen. Återbruksaktiviteter - gör en unik pryl och ett smycke. Nyttja syverkstaden. Gör sorteringsövning och få återbrukad bok. För en bytesbiljett får du rabatt på entrén till fängelsemuseet.

<https://www.facebook.com/events/1234626999925742/>

Sandviken

Var: Musikverket, Kulturcentrum i Sandviken
Inlämning: kl 11-12

Klädbyte: kl 13-15

Kontakt: Jenny Olsson,
jenny.olsson@naturskyddsforeningen.se och
Christina Morais-Juhlin,
chris.moraisjuhlin@gmail.com

Arrangör: Naturskyddsföreningen Sandviken och Studiefrämjandet

Borlänge

När: Lördagen den 29 april. OBS! datum

Var: Cozmoz arena (Engelbrektsgratan 34)

Inlämning: Torsdag 27 april kl 17.30-20 på café Caoz samt lördag 29 april kl 9-10

Klädbyte: Kl 11-14

Kontakt: Marie Hagberg,
nordhina@gmail.com, 0737- 14 59 94
Övrigt: Max 5 plagg bytes. I samarbete med
Tillsammans Borlänge.
Mer info på:
<https://www.facebook.com/events/1820074454923765/>

Falun

Var: Kristinegården (hörnet
Trotzgatan/Kristinegatan)
Inlämning: fredag 31 mars (även möjligt
lördagen kl 9-10)
Klädbyte: kl 11-14
Kontakt: Christina Riedwyl,
christine.riedwyl.g@falubo.se
Övrigt: Max 5 klädplagg (inga barnkläder).
Kommer även finnas en vintageavdelning samt
ekofika.

Ludvika

Var: Vuxenskolan
Inlämning: kl 11-12
Klädbyte: kl 12-14
Kontakt: Gunilla Lundborg,
gunilla_lundborg@telia.com
Övrigt: max 10 plagg

Mora

Var: Mora Folkhögskola
Inlämning och Klädbyte: kl 11-14, inlämning
även tors-fre kl 16-18. Fika.
Kontakt: Lillian Lundin Stöt
lillian.lundin@naturskyddsforeningen.se, 070-
273 91 55

Orsa

Var: Ungdomens hus
Kontakt: Birgitta Blomberg Quintino

Säter

När: 31 mars OBS! Datum
Var: Klockarskolan
Kontakt: Linda Lorentsson,
linda.lorentsson@skola.sater.se

www.naturskyddsforeningen.se/kladbytardagen

Ansök om projektbidrag

Har du en idé? Ansök om projektpengar från
riksföreningen senast 3 april. Läs mer på
<https://projektbidrag.naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/sok-projektbidrag-for-2017/>
(kräver inloggning).

Flora- och faunakonferens

5-6 april, Uppsala

Med 5-6 deltagare från vår region och
försäljning av skogsboken i pauserna. Läs mer
på www.slu.se/flofa

Antiscampidagen

8 april

Mer info: www.scampi.nu

Bli Natursnoksledare

8-9 april, Sthlm

6-7 maj, Kumla

Läs mer och anmäl dig på
[www.naturskyddsforeningen/
natursnokarna](http://www.naturskyddsforeningen/natursnokarna)

Rapportera vårtecken!

Rapportera vårtecken på
naturenskalender.se

Klimatförändringen påverkar växtsäsongen. Men
det ser olika ut i olika delar av landet.
Därför vill vi veta när våren kommer till
just dig.

Bli fenologivaktare!

 **Naturens
kalender**
SVERIGES MILJÖREKONSTRUKTÖR

Du kan bidra till klimatforskning och
miljöövervakning. Rapportera in dina vår- och
hösttecken på www.naturenskalender.se eller
med appen "Naturens kalender".
Bli fenologivaktare så blir dina observationer
ännu mer värdefulla! Läs mer på
<http://www.naturenskalender.se/fenologivaktare.php>

Länsstämman Dalarna

9 april, Stiftsgården Rättvik

Med promenad längs Siljans strand för vårfågelspaning och besök på Naturmuséet.

Inbjudan:

<https://dalarna.naturskyddsforeningen.se/2017/03/20/valkommen-till-lansstamman-i-rattvik/>

Anmälan senast 30 mars via <http://alturl.com/kvrsy>

Skogsträff Dalarna

11 april kl 18, Studieförbundet Falun

Skogsstyrelsen tar paus i registreringen av nyckelbiotoper – vad gör vi? Grön infrastruktur, Metrias nya kartmaterial, bioblitz, Skogens Dag m.m.

Anm. senast 9 april via <http://alturl.com/riq93>

Seminarier

4 april Hållbar vattenkraft, Borlänge

<http://www.lansstyrelsen.se/Dalarna/Sv/kalender/2017/Sidor/hallbar-vattenkraft-borlange>

26 april Upphandling & giftfri vardag, Falun

<http://www.lansstyrelsen.se/Dalarna/Sv/kalender/2017/Sidor/Giftfri-vardag>

28 april Dalarnas avfallsplaner, Tällberg

<http://www.lansstyrelsen.se/Dalarna/Sv/kalender/2017/Sidor/Avfall-20170428>

16 maj Fyra energiframtider, Tällberg

<http://www.energiintelligent.se>

19 maj Avfallsförebyggande arbete

Hör av dig till kansliet om du vill delta och det kostar pengar.

Länsstämman Gävleborg

29 april, Kafé Udden Gysinge

Med guidning på Naturum Färnebofjärden och utflykt i omgivningarna. Inbjudan:

<https://gavleborg-lan.naturskyddsforeningen.se/2017/03/20/vakommen-till-lansstamman-i-gysinge-29-april/>

Anmälan senast 20 april via <http://alturl.com/rwdsh>

Valberedningen vill ha dig!

Vi vill ha kvinnor och män, äldre och yngre, och en geografisk spridning i hela länet, samt människor med olika kunskaper och intressen.

Kontakta valberedningen Gävleborg:

- Lars Igeland 073-820 30 34 Österfärnebo/Gävle
- Inga-Greta Andersson 070-354 94 89 Sandviken/Alfta
- Leif Modéer 0278-66 50 87 Bollnäs

I Dalarna är kretsarna i Falun, Mora, Rättvik, Avesta, Borlänge, Älvdalen och Malung-Sälen på tur att föreslå ledamöter. Vi tar gärna emot förslag även för Orsa.

Kontakta valberedningen Dalarna:

- Bertil Helmersson, 0280-702 50 Malung-Sälen
- Marie Hagberg 073-714 59 94 Borlänge

Bitte ny på kansliet

Bitte Bergvall är ny på Naturskyddsföreningens kansli Gävle-Dala i Mora sedan 6 mars. Hon har börjat med att skicka ut böcker och fakturor i en hejdundrande fart. Tidigare har hon bl a jobbat med kundsupport och som nisse på Tomteland. Du når henne på kansliets nya telefon 0703-62 44 80, kansli.gavledala@naturskyddsforeningen.se eller bitte.bergvall@naturskyddsforeningen.se

Värvarteam till Gävle

Naturskyddsföreningen söker värvare till Gävle med omnejd. Ansök eller tipsa andra: <https://www.arbetsformedlingen.se/Tjanster/Arbetssookande/Platsbanken#/annonser/20838185>

Vi hoppas på många fler medlemmar och fler aktiva!

Det goda livet i Gävle

- Jag är enormt stolt över Gävles duktiga elever som presenterade och diskuterade hur de vill att ett hållbart Gävle ska se ut och fungera år 2030, sa Sofia Lord. Se bilder från rådslaget för "Det goda livet i Gävle 2030 – inom ramen för ett jordklot" på <https://www.facebook.com/naturskyddsforeningengavleborg/>

Djävulen är lös i Norrlandsskogarna

Anders Delins svar på Skogsstyrelsens utspel om att sluta registrera nyckelbiotoper: <https://gavleborg.lan.naturskyddsforeningen.se/2017/03/11/djavulen-los-i-norrlandsskogarna/>

Ledarutveckla dig som guide!

6 maj, Leksand

Kursdag om att vara ledare, med guideövning. Du får tre hemuppgifter att göra innan: läsa Guiden för naturguiden, fundera på hur man lär sig och förbereda en guidning.

Ingen kostnad, lunch och fika ingår. Anmälan till marianne.sellner@studieframjandet.se, 0247-131 35. Mer info: per.jarnkvist@studieframjandet.se, 070-291 86 66

Studiefrämjandet har även bl a följande:

- Konceptet Café Planet om Ägodela m.m, man kan få 1000 kr/arr
- Studiematerial Strömmar av plast
- Studiematerial Giftfri vardag

Fairtrade-utbildning

10 maj, Falun

Fairtrade-utbildning på Folkuniversitetet kl 9-16.30. 400 kr.

<http://folkuniversitetet.se/Kurser-Utbildningar/Kultur-Samhalle/dalarna/fairtrade-ambassadorsutbildning/>

Mässa Trädgård & uterum

13-14 maj, Tällberg

Studiefrämjandet och Naturskyddsföreningen har en monter.

Vill du hjälpa till? Kontakta marianne.sellner@studieframjandet.se, 0247-131 35. www.tradgardochuterum.se

Rikskonferens

12-14 maj, Billinge Skövde

Gör din röst hörd i Sveriges största och mäktigaste miljöorganisation! Vi kraftsamlar och bestämmer hur och med vad föreningen ska jobba framöver. Träffa naturkännaren Martin Emtenas, miljöminister Karolina Skog, föreningens nya generalsekreterare Karin Lexén och en massa trevliga medlemmar från hela landet. Läs mer och anmäl dig på www.naturskyddsforeningen.se/rikskonferens Ovan, i ordet forum, finns även den nya loggan som Naturskyddsföreningen lanserar i maj.

Klimatnätverksträff

11 mars hölls en nationell träff med aktuellt om klimatmål och föreningens arbete, politisk påverkan och massor av goda lokala exempel. Se presentationer och minnesanteckningar: <https://klimatnatverket.naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/2017/03/16/material-fran-natverkstraffen-11-mars/> (kräver inloggning)

Klimatmaxa: Bilevolution

Färre bilar och fossilfritt i tanken! Svenskarna kör mer bil än någonsin och bilförsäljningen slår alla rekord. Om vi fortsätter så här rullar vi i högsta hastighet mot klimatkaos. Dags att vända trenden. Dags för bilevolution!

Läs mer och haka på kampanjen!

<http://www.naturskyddsforeningen.se/bilevolution>

Bikampanj

v. 22-23

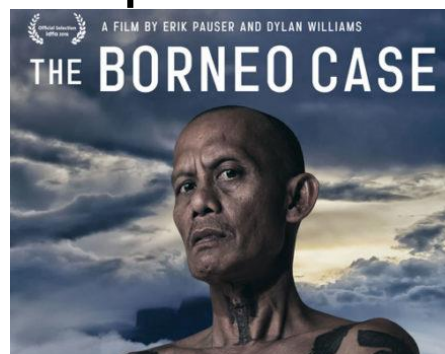

Frukt och grönsaker behöver bin! Vi kan tacka våra bin för maten. Ungefär en tredjedel av den mat vi äter är beroende av att bin pollinerar växter. Bin ger alltså inte bara honung utan gör livsviktiga insatser för vår överlevnad. Var rädd om bina! Läs mer på <http://www.naturskyddsforeningen.se/radda-bin>

Fräsch på riktigt- kampanjen fortsätter

Regional upptakt inför Miljövänliga Veckan (alltid v. 40) blir den 27 aug i Söderhamn. Skriv in i kalendern redan nu!

Filmtips

Vad gör dina sparpengar i regnskogen? Ny granskning visar att sju av Sveriges största banker investerar miljarder i företag som kopplas till skövling av regnskog för palmoljaodling och kränkningar av urfolk på Borneo.

Läs mer på www.theborneocase.com Ordna en filmvisning lokalt. Kontakta anneli.nordling@naturskyddsforeningen.se

Kretsaktiviteter

25/3 MORA Filmfestival, tema klimat, på Mora Kulturhus & Bibliotek kl 11.10. Imorgon – en positiv film om klimatet. Ekofrukt och fika. I samarbete med energi- och klimatrådgivningen i Mora, Orsa och Älvdalen. Sonja 070-24 14 268.

25/3 ORSA Stjärnskådning och grillning. Kl 19.30 vid Ammuntionsbacken Orsasjön. Birgitta Q 0767-86 21 50.

25/3 GAGNEF Utflykt till Sälsflotta, Björbo. Samling vid Dalviks kvarn, Djurås kl 8. Alt. samling: Rhodos, Mockfjärd 8.10, ICA, Floda 9.20 eller Tempo, Björbo 9.30. Myrområdet Sälsflotta är kommunens senaste reservat. Om det är snö åker vi skidor. Inga problem med backar! Kp: Pelle Florell 0241-615 90.

Earth Hour 2017
med Biosfärkandidat Voxnadalen

WWF Earth Hour är världens största miljömanifestation - mellan kl. 20.30 – 21.30 kan du välja att släcka ner och visa att du vill vara med och agera för klimatet och global rättvisa. Årets tema berör hållbar livsstil.

Biosfärkandidat Voxnadalen vill uppmärksamma Earth Hour genom att bjuda in till en aktivitetsdag för hela familjen.

Nabbabacken, Alfva
Lördag 25 mars, start kl. 13.00

Under dagen bjuder vi på grillad korv (lokalproducerad korv med bröd (inkl. veg. alternativ) och varm dryck samt följande aktiviteter:

Sven Jansson, Diakonia – "Ingen människa ska behöva fly - idag har vi 65 miljoner människor på flykt, när klimatkrisen slår till i full kraft räknar vi med det fyrdubbla. Hur många kommer till Sverige?" Start 14.30	Biosfärkandidat Voxnadalen – information kring det planerade biosfärområdet och vad det innebär.
Tipspromenad med fina priser från våra lokala matproducenter. Dragning av vinster 15.00	Energi- och klimatrådgivning av Ovanåkers kommuns rådgivare, beräkna ditt klimatavtryck och provkör elbil och elcykel.

Välkomna!

För ytterligare information kontakta Biosfärkandidat Voxnadalen:
Hanna Alfredsson 0271-57424
Olle Berglund 0271-57347

wwf.se/earthhour

23/4 KILAFORS Vårutflykt till Tönnånger. Vi åker först för att beskåda ett stort flyttblock och om tiden medger till naturskog vid Draggan. Bosse Forsling guidar. Kl 9 träffas vi på parkeringen vid ICA i Kilafors och 09:20 vid Skogs kyrka för samåkning. Ta med fika! Kent 070-3501992.

Fler aktiviteter finns på kretsarnas hemsidor och i Gävle-Dala Natur som kommer i brevlådan ca 7 april. Vissa kretsar har också Facebook-sidor.

1/4 Klädbytdagen, se ovan.

2/4 GAGNEF Vårfågelspaning. Samling ICA Gagnefshallen kl 8. Det är lika härligt varje vår när fåglarna kommer tillbaka. Troligen åker vi till älven i Insjön, där ofta spännande fåglar rastar på sin färd norrut. Kontaktperson: Åke Tidigs 076-82 47 329.

3/4 MORA Föreläsning med David Jonstad: Jordad – enklare liv i kollapsens skugga. David är författare och föreläsare bosatt i södra Dalarna. www.davidjonstad.se Mora Kulturhus & Bibliotek kl 18. Sonja 070-24 14 268.

8/4 SANDVIKEN Skräpplockardag i och omkring Färnebofjärdens nationalpark. Det är ett samarbete med HSR, Sandvikens kommun och Vi i Gysinge. Samling vid Flottningsområdet i Gysinge kl. 10.

14/4 GAGNEF Backmon och Djurmo Klack. Samling vid Dalviks kvarn, Djurås kl 8. Backmon är ett litet kommunalt lövskogsreservat i ravinsystemet mellan Djurås gamla by och älven. Strövstigen där är ca 3 km. Därefter åker vi till närläggna Djurmo för att spana efter pilgrimsfalkarna i Djurmo Klack. Kp: Pelle Florell 0241-61 590.